

De Tuinfluiter

Agenda

Kerst-Inn
Zaterdagmiddag 20 december

Nieuwjaarsreceptie
Zaterdag 4 januari 11.00u

Bespreking Beleidsplan
Woensdag 22 januari 19.30u

Uw onroerend goed

Een lekkend dak, een rotte vensterbank, een half vergane deur. We krijgen er allemaal mee te maken. Na reparatie kan je tuinhuis er weer jaren tegen en de waarde van het pand blijft op peil of stijgt zelfs. De Bouwcommissie zou deze wat grotere reparaties (of verbouwingen) graag noteren in uw dossier. Een eventuele bouwtekening zou helemaal geweldig zijn. Deze gegevens komen van pas bij de taxering als u ooit stopt met tuinieren.

Ab Mannaert

De redactie van de Tuinfluiter wenst u
fijne Kerstdagen en een gezond en voor-
spoedig Nieuwjaar.

Volop keuze vóór de kweek van uw eigen planten en fruit.

In welke tuin zie je nog de kleurenpracht van de lelie? Op blauw na, zijn ze in alle kleuren te verkrijgen. Bij ZaaiGoed op de Berkenlaan kozen ze voor deze prachtige gele variant. Het zou best kunnen dat deze feestelijke kleur te maken had met het 5-jarig bestaan dat deze zomer gevierd werd. Je kan het ook zien als een oproep om ook eens leliëknollen te planten. De enige zorg is dat ze niet te nat mogen staan. Lees meer op blz. 4 en 5. *Foto Sjoeke*

Boekbespreking

Medeoprichtster en "bloemenbaas" Anneke van der Werff van Het Landje van De Boer in Overveen heeft een prachtig en rijk geïllustreerd boek geschreven over hoe je het hele jaar door bloemen kunt plukken in je eigen tuin maar ook op terras/balkon.

Titel van het boek: "Twaalf maanden BLOEMEN PLUKKEN in eigen tuin".

In dit boek legt ze met duidelijke bewoordingen uit welke bloemen en vaste planten er het hele jaar door bloeien en ook hoe je ze kunt (voor)zaaien en het onderhoud van de tuin of bloembakken op je terras/balkon.

Een zeer actueel thema om mensen te motiveren minder tegels en meer groen in hun (volks)tuin te realiseren. (Klimaatverandering, stikstofproblematiek etc. !)

Het is een rijk geïllustreerde en makkelijk leesbare boek en kost € 24,90. Het is o.a. te koop bij Boekhandel De Vries van Stockum, De Wereld van Jansje, De Kennemer Boekhandel, Het Landje van de Boer in Overveen of rechtstreeks bij George van de Winkel, Leeuwendalerstraat 1, Haarlem-Noord.

Rode pepers zorgden voor:

een pittig potje sambal. Foto Hetty Robbmond

Het "Stokje" door Theo (Lijsterbes 31)

Vanaf januari ben ik bij ZWN be-land.

Hiervoor had ik een tuin op het Manpadslaan in Heemstede (een half uur fietsen) en daarna op het Schoterkerkpad (kwartier fietsen), in de volksmond het Zwarte Pad geheten. Dat is een kleine tuingroep van 43 tuinen.

Aangezien wij (Hetty en ik) sinds anderhalf jaar naar Velsbroek zijn verhuisd vanuit Haarlem-Noord hebben wij ons ingeschreven bij ZWN. Vanaf ons nieuwe huis is het maar 5 minuten fietsen. Dichterbij kan je toch niet wensen? We startten op nr.29 van de lijst, maar na bijna een jaar kregen we al een uitnodiging om tuinen te bezichtigen en een keuze te maken. De tuin op de Lijsterbeslaan nr. 31 stond vol met rode dakpannen en fruitbomen. In eerste instantie dacht ik, wat moet ik hiermee. Maar je went snel aan het idee en nu vind ik het eigenlijk best wel leuk en staat het ook wel decoratief. Fruitbomen heb ik nooit eerder gehad, dus dat is wel een hele uitdaging. Gelukkig hebben een

paar deskundigen op het complex mij geholpen en advies gegeven over het snoeien ervan.

Nu een paar maanden verder ben ik de tuin zo naar mijn eigen inzicht aan het richten met o.a. nieuwe fruitoempjes. Maar met het omspitten van de zijkant kwam ik even onder de grond een aardige hoeveelheid hout en stenen tegen. Van het hout kan ik wel een kleine houthandel beginnen, maar helaas laat de kwaliteit wat te wensen over..

De oogst dit jaar is tot nu toe heel goed geweest. Met name het fruit, bietjes en het resultaat uit de kas met veel tomaten en komkommers en aubergine. Kortom: ik ben dik tevreden.

Zo heb ik weer enkele potjes sambal gemaakt van de de spaanse pepers (zie de foto's). Ook zijn mijn nieuwe burens blij met de voor ons te grote oogst. Want alles komt tegelijk, maar dat is een ieder wel bekend.

Ik geef het stokje door aan Jim Vries – Lijsterbes 12

Theo Robbmond

Sambal erbij?

Eigen sambal maken is eigenlijk kinderlijk eenvoudig.

Zorg voor wat kleine goed schoongemaakte potjes.

Je maakt de spaanse pepers goed schoon.

Snij de groene kontjes eraf en snij de pepers in kleine stukken. Doe ze hierna in de blender of keukenmachine en voeg er 1 theelepel zout bij.

Zorg ervoor dat het geheel goed fijn gemalen is.

In een kom 3 à 4 minuten in de magnetron. Mocht het geheel te droog zijn voeg er dan 1 à 2 eetlepels water bij. Halverwege even goed omscheppen.

Hierna in de potjes doen en afdekken met cellofaan.

Ongeveer 10 minuten omgekeerd neerzetten en klaar is Kees!

Veel plezier ermee, *Theo Robbmond*

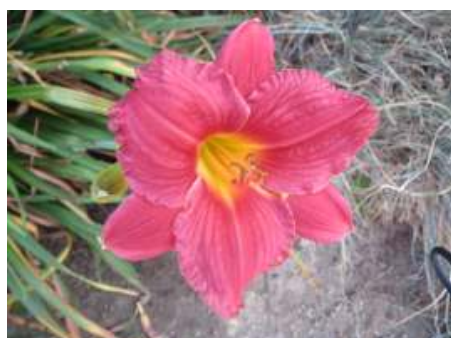
Els Vrengoor

De heer Van Leeuwen is 40 jaar tuinder bij ZWN!

De tientallen jaren oude buxushaag aan de Noorderlaan is ten onder gegaan aan de vraatzucht van de rups van de buxusmot. De tuincommissie heeft de bijna 1 meter dikke struikjes moeten verwijderen en vervangen door een standaard ligusterhaag. Foto Aart Koenekoop

De najaarsvergadering

Zaterdag 26 oktober vond de Algemene ledenvergadering plaats in de kantine. Zoals gebruikelijk was de belangstelling weer groot en dat had zeker ook te maken met een paar feestelijke gebeurtenissen.

De heer G. van Leeuwen van de Berkenlaan 12 werd verrast met een mooi boeket bloemen en een dikke zoen van tuinvoorzitter Nicolette. Hij is dit jaar 40 (!) jaar tuinder bij ZWN en dit heugelijke feit werd in een oorkonde opgetekend. Nicolette deelde nog meer verrassingen uit: Henk van Schagen kreeg een vogelhuisje voor de mooiste bloemenborder, Els en Bert Vrengoor eentje voor de origineelste border en Cees Pel eentje voor de mooiste vaste planten border.

Verder werden Rob de Zwart en Bert Mooijekind bedankt voor hun 5 1/2-jarige inzet als penningmeester van onze vereniging. Ze hebben een bijna onmogelijke klus geklaard en geven het stokje nu door aan Nicolette Hulsbergen en Jan Willem van Dalen.

Ten slotte werd Gerard Soonius van harte welkom geheten als voorzitter van de Tuincommissie.

De vergadering werd verlevendigd met behoorlijk wat vragen waardoor het bestuur weer volop aan slag kan.

Carla Levers

J.B. PEL & ZN. B.V.

 Verhuur van: * marktkramen
* podia

Voorduinstraat 17 • 023-527.53.51
Haarlem • mobiel 06-22.66.81.36

Stichting Zaaigoed bestaat 5 jaar!

We hebben een feestje gevierd in ons tuinhuis op de Zintuigtuin bij ZWN te Haarlem.

Klein, maar fijn en intens, zoals al onze activiteiten. Het bestuur en team hebben gezamenlijk het glas geheven op wat we met elkaar hebben bereikt en op een bloeiende toekomst van stichting Zaaigoed. Veel dank aan een ieder en al onze sponsors die hebben bijgedragen aan dit succes. We dromen nog steeds en werken aan allerhande nieuwe initiatieven. Groei is goed, maar de menselijke maat en het welbevinden blijven leidend. De groepen met deelnemers houden we altijd klein om de kwaliteit van de activiteiten hoog te houden, met echt persoonlijke aandacht voor iedere deelnemer. Daar staan we voor, nu en in de toekomst.

Hoe is het zo gekomen? Mijn schoonmoeder is 10 jaar geleden overleden aan de gevolgen van dementie. Haar laatste jaren woonde zij in een verzorgingshuis. Te zien

Iedereen weet dat dit de Kattensnor is. Er blijken echter ook veel mensen te zijn die deze fraaie plant Kumis kucing noemen. Een Javaanse naam die precies hetzelfde betekent. Dat heeft alles te maken met het medicinale gebruik. De plant heeft bewezen daadwerkelijk te helpen bij nierstenen. Wie last heeft van van deze kwaal kan regelmatig kumis kucingthee drinken. Als je door een zeeffe plast zul je na verloop van een aantal dagen waarnemen dat de niersteen is verdwenen. Dit even voor de homeopaten onder ons.

De plant is prachtig van kleur, van diep rood naar wit en alles daar tussenin. De snorharen zijn heel decoratief en daar herken je hem dus direct aan. Makkelijk te kweken en als het goed is, zorgt hij zelf voor nakomelingen. *Dick Saher*

hoe ze geestelijk en lichamelijk achteruit ging was pijnlijk. Waar ik echter echt verdrietig en boos van werd was dat er, behalve van haar man die er (noodgedwongen) elke dag was, weinig echte aandacht voor haar was. Ik voelde ook schaamte, zo gaan we toch niet om met de oudere generatie die ervoor heeft gezorgd dat wij het nu goed hebben? Dat kan en moet anders dacht ik toen en heb vervolgens op 24-11-2014, met steun van mijn schoonvader, stichting Zaaigoed opgericht.

Tijdens ons eerste jubileum heb ik uitgesproken dat ik heel blij ben dat, hoe bescheiden ook, we bijdragen aan 'inclusieve' omgangsvormen en er echt voor elkaar zijn, en dat onze aanpak anderen inspireert. Maar het is en blijft ook duwen en trekken om jaar in jaar uit weer de benodigde middelen te werven voor onze activiteiten, dat is ook zwaar. Echter, als ik zie wat een ongelooflijk mooi en op elkaar ingespeeld team we zijn en hoe een groei-

ende groep van deelnemers – krasse, kwakkelende en kwetsbare ouderen – echt geniet, dan ben ik trots, krijg ik energie en weet ik dat we 'het goede' doen.

We gaan dan ook vol enthousiasme door met onze maatwerk groen- en creatieve activiteiten, met passie ontwikkeld en liefdevol begeleid, klein maar fijn en intens. En we ontplooiën allerhande nieuwe ontwikkelingen rondom de zintuiglijke beleving van onze tuin en verwerking van de grote diversiteit aan 'oogsten' tot smaakvolle en welluidende producten voor iedereen.

Wilt u bijdragen aan de feestvreugde? U kunt ons 5-jarig bestaan nog feestelijker maken door een gift van 5 of 55 euro over te maken naar NL28TRIO0198081294 ten name van stichting Zaaigoed. We hebben de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Onze dank is groot!

Heerlijk nazomereren:

Deze distelvlinder geniet van de asters op de Berkelaan.

Wie goed kijkt ziet ook een wilde bij (een gewone sachembij) rechts onder de vlinder. *Séverine van der Molen B21*

In 2018 is het cultuurspecial "GARDENSONGS" in gang gezet. Kathy Ziegler, een Amerikaanse, wonende in Haarlem, heeft de ouderen op de tuin hun levensverhalen laten vertellen en zij heeft de teksten en muziek erbij op een fantastische wijze gecomponeerd. Elke maandag en woensdagmorgen repeteerden wij de liedjes op de Zintuigentuin op de Berkenlaan met veel plezier en Kathy begeleidde met de gitaar.

We hebben al veel ouderencentra, z orginstellingen en buurthuizen bezocht en de Gardensongs laten horen. Dit zijn fantastisch fijne optredens, vooral omdat je zienderogen de bewoners ziet opklaren, want vaak zijn het herkenbare teksten. De liedjes zijn bij het cultuur/kunsthuis "HART" in de stad opgenomen op een CD. Ook daar hebben we een vrolijke muzikale dag beleefd. Wij zijn uitgenodigd door het Fonds voor Cultuurparticipatie om ons zangproject te laten horen. Dit grootse festijn was in het Theater te Nieuwe Gein, waar wij optraden voor Haarlems Goud. Zes steden deden mee om de "BNG-bank Lang Leve Kunstprijs" ter waarde van 20.000 euro. Hiermee wil het Fonds de gemeenten aanmoedigen om het Kunst-en culturaanbod voor en door ouderen te verruimen en verduurzamen! Hedy d'Ancona heeft de steden bezocht en op basis van haar bevindingen en aangeleverde rapportages - maakte de jury een keuze. En tot ons groot plezier werd de winnaar: Gardensongs!

Mochten er mensen zijn die mee willen zingen, of die ouderen kennen die dit project ook willen beleven, U bent van harte welkom op de Zintuigentuin op de Berkenlaan.

Sjoeke

Gardensongs

Hoera! Haarlems Goud wint de BNG Bank Lang Leve Kunstprijs 2019!

Gardensongs van **Stichting Zaaigoed** is onderdeel van Haarlems Goud / Age Friendly Cultural City en we doen hier met ontzettend veel plezier aan mee. Met een select gezelschap hebben we tijdens de grande finale op 4 oktober 2019 nog een keer mogen optreden met de **Gardensong Ijsjes**. Wat een ervaring voor ons allemaal, maar voor onze deelnemende ouderen in het bijzonder. De uitreiking van de prijs werd een echt feestje. Stichting Zaaigoed werkt al langere tijd met kun-

stenaars in maatwerk projecten voor ouderen. Hopelijk kunnen we met deze prijs verder met het welluidende kunstproject Gardensongs 2.0!

De inspiratiebron voor de Gardensongs zijn de verhalen en gedichten die ouderen in het tuinhuis op de Zaaigoed Zintuigentuin op de Berkenlaan hebben geschreven, als reactie op vragen van en gekozen plaatjes door Kathy Ziegler (zoals een ijsje of een fiets). Stuk voor stuk prachtige verhalen over buitenspelen, wilde bloemen, hun tuin en ijsjes eten als kind.

Foto: Michel Groen

Halverwege de Berkenlaan staat in de "Zintuigentuin" het gebouwtje van de stichting Zaaigoed. Hier werden de liedjes ingestudeerd die leidden tot de eerste prijs (€ 20.000,-!) Het bedrag wordt door de gemeente Haarlem besteed aan kunst en cultuur voor ouderen. Let op de gele lilies!

Van de voorzitter

Het jaar is al bijna ten einde en je kunt niet zeggen, dat er niets gebeurd is.

Er is hard gewerkt op alle fronten, er zijn zonnepanelen geplaatst, de pinbetaling heeft zijn intrede gedaan, eerst in de winkel en later in de kantine, de beschoeiingen van de sloten zijn welliswaar nog niet vervangen, maar er is een advies aan de tuinders uitgebracht waar voorlopig mee te werken valt. Het is gewoon niet verstandig om tientallen duizenden euro's uit te geven aan de sloten met de wijsheid, dat we maar een 10 jarig huurcontract hebben.

Het invalidentoilet is nog steeds een grote

wens, maar we mogen het toilet gebruiken van onze burens, de rugbyclub.

Een klein beestje ervoor gezorgd, dat zo'n zestig meter buxushaag is verdwenen en vervangen is door nieuwe ligusteraanplant. Naast grond en kluiten zijn er ook nog een hoop stenen geoogst.

Op ons mooie tuincomplex hebben we zo'n 400 meter beukenhagen, die in lengte, breedte en hoogte aardig variëren. Er zijn breedtes waargenomen van anderhalve meter en hoogtes van 3 meter.

De beuken groeien erg snel en onze nieuwe voorzitter van de tuincommissie is van plan het grootscheeps aan te pakken.

Henk van Schagen heeft voorgesteld om de haag op de Singellaan aan de kant van de Maluslaan op zijn gewenste hoogte te snoeien en hij heeft er een flinke klus aan gehad.

Dit waren slechts een paar grepen uit hetgeen dit jaar is gebeurd en een volledig verslag zal zeker volgen.

Ik dank alle leden en supporters van onze mooie vereniging voor het vele werk dat is verricht en ik hoop dat we er volgend jaar met nieuwe energie en een goede gezondheid tegen aan kunnen gaan.

Jan

Verslag workshop Insectenhotel Maken

plekje had gevonden, hield Eef van Huijssteeden een korte inleiding over insectenhôtels en het belang ervan voor solitaire bijen en andere nuttige insecten. Ook gaf hij handige tips voor het bouwen. Vervolgens ging iedereen aan de slag met het verzamelen van de nodige materialen en kon het werk beginnen. Er werd keihard gewerkt, ook door een aantal mensen die het grote insectenhotel op het voorplein onder handen namen. Dat was dringend aan een opknapbeurt toe en op de foto is te zien dat dat ook goed gelukt is met dank aan Elly, Eef en Jolanda (B13).

De ruimte in de winkel was maar net groot genoeg, dus soms werd er even naar het voorplein uitgeweken voor wat zaagwerk. Met veel plezier was ieder bezig om zijn/haar project zo mooi mogelijk te realiseren, hoewel het boren van de gaten in de eikenhouten schijven echt niet meeviel. Gelukkig ging dat iets gemakkelijker met de houten blokken. De houten fruitkistjes werden verder keurig opgevuld met blikjes, gevuld met holle stengels, dennenappels, stukken schors, stro, houtwol en wat er nog meer te vinden was. Als finishing touch werd er nog kippengaas over de kistjes gespannen zodat vogels de boel niet – of tenminste minder gemakkelijk – kunnen vernielen.

In de vorige Tuinfluiter had de aankondiging al gestaan en op een frisse, maar zonnige zondag was het dan zover: de workshop Insectenhotel Maken ging van start. In de voorgaande weken waren de leden van de Kennisgroep Natuurvriendelijk Tuinieren al druk bezig geweest met het verzamelen van materiaal, dus in de winkel stond van alles klaar: kistjes, blikjes, houten blokken, boomschijven, planken, kippengaas, ijzerdraad, touw, bakstenen, takken, bloem- en bamboestengels, blad, boomschors, stro, hooi, houtwol, dennenappels, asfaltpapier en ook het nodige gereedschap was aanwezig, zoals accuboren (met dank aan Ab Mannaert voor het lenen), hamers, zagen, tangen, tackers, boortjes, spijkers en schroeven.

De deelnemers, onder wie ook Rosa Bosman (10 jaar) die samen met haar vader Fred (B1) aan de slag ging, werden in de winkel ontvangen met koffie, thee, appel-sap en speculaas. Nadat iedereen een

Tegen 16.00 uur was iedereen klaar en was er even tijd voor een groepsfoto met alle resultaten. Al met al was het een geslaagde middag, waarbij iedereen tot slot nog een informatieblad kreeg over het bouwen van een eenvoudig insectenhotel. We hopen in ieder geval dat de deelnemers net zo genoten hebben als wij. En, wie weet, tot ziens bij een volgende workshop!

Joke Groskamp

Wat te doen in dit seizoen

De tuinen zijn inmiddels waarschijnlijk wel “winterklaar”. Er staan nog wat bloemstengels voor de insecten en het afgefallen blad en snoeimateriaal vormt een prima mulchlaag voor de moestuinbedden. Die mulch vergaet in de loop van de winter tot compost zodat we die in het voorjaar weer fijn kunnen gebruiken. Maar zover is het nog lang niet. Het is nu de tijd om te overdenken wat er in het afgelopen jaar goed of minder goed is gegaan. Ook maken we weer plannen voor het nieuwe jaar. Gaan we voor de vertrouwde groenten, of kiezen we toch voor een nieuwe uitdaging? Er is keus genoeg, bij deze Tuinfluiter heb je tenslotte de zadengidsen van Garant en Van der Wal ontvangen. Dus ga er maar eens lekker voor zitten, je hebt de tijd tot 4 januari 2020 om de ingevulde bestellijsten in de winkel in te leveren!

Waar je de komende maanden ook mooi de tijd voor hebt is het controleren van de zaden voorraad. Want niet alle zaden zijn even lang houdbaar. De kiemkracht geeft het percentage zaden aan dat onder de juiste omstandigheden ontkiemt. Hoe sterker de kiemkracht, hoe groter de kans dat je de zaadjes na het zaaien ook ziet opkomen. Veel zaden, zoals erwten of radijs, kun je jarenlang bewaren. Van andere zaden loopt de kiemkracht veel sneller terug. Oude sla- en spinaziezaadjes komen veel moeilijker op. Daarom is het verstandig om met een kiemtest te bepalen hoe de zaken er voor staan. Elders in deze Tuinfluiter vertellen we daar meer over.

En dan kun je in januari – als je echt niet langer kunt wachten – alweer voorzichtig beginnen met het voorzaaien van tuinbonen, sla, zomerkool en spinazie in de warme kas. Maar voor een beter resultaat is het toch verstandiger om hiermee nog een maandje te wachten. Wel kunnen de zaai-uien in januari gezaaid worden om grote, dikke bollen te krijgen. Hou die zaailingen dan wel warm en zet ze in het licht, zodat je ze in maart kunt uitplanten.

Wees wel voorzichtig: als je tuin erg nat is kun je beter nog even wachten met het bewerken van de grond, omdat die anders dichtslaat waardoor je de structuur en het bodemleven verniet. Wel kun je cloches neerzetten of de grond afdekken op de plekken waar je vroeg wilt beginnen met zaaien[HI] .

En tot het zover is, wens ik iedereen gezellige feestdagen, een goede jaarwisseling en een fijne wintertijd!

JG

Henk van Schagen (rechts) levert zijn appels in.

Nog nooit zo veel appelen geperst!

In november werden heel veel appels naar de pers in Heemskerk gebracht. Een zeer geslaagde dag! Zullen we een "Appelcomitee" in het leven roepen? (zie ook blz. 10)

Om de leveranties kloppend te houden heeft coördinator Ellen Bosschaart een indrukwekkende weegschaal bij de hand. Foto Fenna

Ellen en Joke bij het eerste pak appelsap uit de boomgaarden van ZWN. Foto Fenna

Deze forse snijbiet trotseert de kou. foto DS

Afscheid in de kantine

Sommige onderwerpen zijn niet gemakkelijk om over te schrijven. Dit is er zo eentje.

Eind oktober, net na de Algemene Ledenvergadering hebben Bart en Patricia Tromp de verantwoordelijkheid voor de kantine neergelegd. Zij hebben de kantine ruim 10 jaar bestuurd en hebben daar heel veel werk in verzet. Het doen van de inkopen, het zorgen dat de hygiëne gehandhaafd blijft, het inwerken van de kantine medewerkers, het zelf achter de bar staan of bakken, het maken van de roosters hoort daar allemaal bij. Als secretaris besteed ik 10 tot 15 uur per week aan mijn klus, zij zullen er zeker zo veel uur aan hun klus besteed hebben.

We zijn als bestuur een poos in gesprek geweest met Bart en Patricia. Over en weer lagen er andere verwachtingen, waardoor de samenwerking niet gemakkelijk verliep. Het is pijnlijk dat we op deze manier afscheid moesten nemen. Juist omdat er ook zo veel respect bestaat voor al het werk dat verzet is.

In november is de kantine dicht geweest. Ik heb heel veel reacties van mensen gehad dat ze 'hart van de vereniging' misten. Op 23 november is tot ieders opluchting de kantine weer geopend. Het bestuur heeft Leo Pel gevonden om de kantine aan te sturen. We zijn blij dat hij er zijn schouders onder wil zetten en benieuwd hoe hij deze klus gaat klaren.

Trees van Gastel, secretaris

Hoe werkt een kientest?

Neem een bakje, leg er wat dubbelgevouwen velletjes keukenpapier in en maak die goed vochtig. Strooi daar wat rijtjes zaden op en dek het bakje af met huishoudfolie. De folie voorkomt dat het keukenpapier uitdroogt. Leg er een vel papier onder met de namen van de groentes zodat je weet wat wat is. Tenslotte dek je het bakje af met een donkere lap, omdat sommige zaden alleen in het donker ontkiemen. In de dagen daarna kijk je of de zaadjes ontkiemen.

Niet alle zaadjes kiemen even snel. Radijsjes doen dat al in een paar dagen, sla doet er iets langer over en de zaden van spinazie kiemen pas na een dag of 10.

- Kiemen je zaadjes bijna allemaal? Dan is de kiemkracht prima en kan je ze prima gebruiken.

- Kiemen ze niet of nauwelijks? Gooi ze dan maar weg. Niets is zo frustrerend als liefdevol zaaien en na weken nog niets te zien.

- Is het 50/50? Dan kan je de zaadjes ook nog gebruiken. Zaai dan wel wat meer zaadjes, dus bv. 5 in plaats van 2 of 3. Komen er dan toch meer plantjes op, dan knip je de overvloedige weg.

De meeste zaadjes blijven een aantal jaren bruikbaar. Vaak langer dan op het zakje aangegeven staat. Je moet ze dan wel droog en koel bewaren. Dit kun je het beste doen in een afgesloten pot in de koelkast.

In het onderstaande overzicht vind je de maximale levensduur van de meest geteelde groenten, mits de zaden koel, droog en donker bewaard. De beste resultaten worden behaald met luchtdichte verpakkingen die op stabiel koele temperaturen bewaard worden.

Soort	Levensduur
Bonen	3 tot 5 jaar
Courgette en kleine pompoen	2 tot 4 jaar
Erwten	3 tot 5 jaar
Komkommer en meloen	tot 10 jaar
Pastinaak	tot 2 jaar
Peper en aubergine	tot 5 jaar
Peterselie	tot 3 jaar
Rode biet en snijbiet	3 tot 7 jaar
Sla	2 tot 5 jaar
Tomaat	tot 8 jaar
Ui, prei, stengelui	tot 3 jaar
Wortelen	tot 3 jaar

Succes met het testen!

JG

Wil zorgt ook goed voor de dar, maar ja

De fruitoogst was dit jaar bijzonder goed; veel appels en peren. Niet alleen veel, maar ook goed gevormd. En dat heeft alles te maken met optimale bestuiving. Onze imker Wil verzorgt haar bijenstal achter de kantine met kennis van en liefde voor het vak. "De honingraten zaten zo vol dat het bijna de kasten uit droop", zo vertelde zij ons. Ze wil graag uitbreiden en heeft een plekje gevonden in de hoek van de Maluslaan en de Singellaan. Dit is vanouds een imkerij en daar gaat ze nieuw leven in blazen. We wensen haar en Raymond veel succes. DS

ENGELCHOR SCHILDERWERKEN

Wandafwerking – Glas – Houtrotreparaties (Repair Care)

U kunt ons bellen of mailen voor een vrijblijvende offerte: 06 – 536 763 57

Engelchor.schilders@gmail.com

Van de Bestuurstafel

De afgelopen maanden heeft het bestuur 3 maal vergaderd. Ik vertel u hier beknopt wat ter tafel is geweest.

In de Algemene Ledenvergadering is al gesproken over het overlijden van Rook Bouwman. Rook was een van de 2 consuls van de AVVN, die voor de tuinverenigingen in de gemeente Haarlem heel veel doen. Met name op politiek vlak. Als tuinder ben je bezig met je eigen groenten en bloemen, en ben je blij als je even de zorgen van het dagelijks leven opzij mag zetten. Door mannen als Rook konden we dat ook doen. Hij zorgde voor een continue aandacht voor de volkstuinten in de gemeentepolitiek.

De zonnepanelen zijn geïnstalleerd, de verbindingen en de apps werken. De prachtige overzichten van Rob de Zwart in de nieuwsbrief geven ons een idee van de opbrengsten. Dus benieuwd naar de komende jaarafrekening!

Elders in deze Tuinfluiter vindt u een stukje over de wissel in de kantine. Het bestuur heeft hier veel tijd en aandacht aan besteed. We hopen op een goede voortzetting.

We zijn in november met 2 nieuwe bestuursleden gestart: Gerard Soonius als

voorzitter tuincommissie en JanWillem van Dalen als penningmeesters / ICT (en plaatsvervangend voorzitter). Nicolette Hulsbergen is van de tuincommissie naar de functie van penningmeester overgestapt. Het is sowieso fijn dat mensen deze klus op zich nemen, het is helemaal fijn als je merkt dat de samenwerking prettig verloopt.

En dan nog even over de site van ZWN. Ik heb de afgelopen weken behoorlijk wat tijd gestoken in het aanpassen van de website. Er stonden nogal wat oubollige teksten op, ik heb de taal dus aangepast. De nieuwe versie van het huishoudelijk reglement is op de site geplaatst. Ik ben van mening dat we een prachtig tuincomplex hebben, mede doordat we na streven natuurvriendelijk te tuinieren. Op de site vind je hier weinig over. Ik stel het op prijs als mensen hier ideeën over aanleveren.

Daarnaast heb ik het beleidsplan op de site gezet. U kunt het vinden onder het kopje 'De regels'. Het laatste sub-item is het beleidsplan. Ook hier hoor ik graag goede ideeën over. Op 22 januari 2020 zullen we hier een avond aan besteden, zodat we een nieuw beleidsplan aan de Algemene Ledenvergadering kunnen voorleggen.

Trees van Gastel, secretaris

The Queen

Zeg, heb je het al gehoord, van die vreselijke moord, van die vreselijke moord in Gilze-Rijen? Je begrijpt niet hoe het kan: meer dan dertienhonderd man, meer dan 1300 darren (dat zijn bijen).

Al die darren zijn vannacht door hun koningin geslacht, en ze dachten nog dat alles koek en ei was. 't Is gewoonte bij hun soort heb ik later pas gehoord. Nou, toen was ik dus wel blij dat ik geen bij was!

"Protesteren heeft geen zin", zegt de bijenkoningin. "Er is niet voldoende honing voor ons allen en de korf is niet zo groot, dus de darren moeten dood. Ik wil rustig van mijn eieren bevallen.

't Is het noodlot van de man. Maak er niet zo'n drama van. Al dat valse sentiment is heus niet nodig. Zie het in een ander licht: darren doen hun darrenplicht, verder niets - en daarna zijn ze overbodig".

Dat is alles wat ze zei en toen legde ze een ei en ze ging een hapje klaverhoning eten. En het volk zong blij van zin: "Leve onze koningin!"

En die darren dan? Die zijn ze al vergeten.

Bette Westera.
(Ik leer je liedjes van verlangen)

Appels en peren geperst op 6 oktober

Ook dit jaar hebben we onze appels en peren en zelfs druiven weer kunnen persen.

Het was even spannend of het wel doorging. Het familiebedrijf waar Rogier Tan (Appels van Opa) mee samenwerkte was getroffen door een verdrietig en onverwacht heengaan van een van de familieleden. Maar het is hem gelukt een ander bedrijf, wat meestal in het oosten van het land zit, toch naar de herfstmarkt in Heemskerk te laten komen. En alles kon toch gewoon doorgaan. Daar was ik erg blij mee, want er waren meer tuinders met meer appels dan verleden jaar. Er stond ongeveer 800 kg fruit in de loods klaar.

Ik ben fantastisch geholpen door Fenna en haar man (H26) en Henk en Christa met een kennis Ben en natuurlijk onze Joke. Ik ben zelfs 2x heen en weer gereden om alle appels in Heemskerk te krijgen.

Ook bij deze pers was het weer fantastisch om te zien hoe mooi alles op elkaar aansloot.

Met je auto tot aan de lopende band rijden en dan gooi je de appels vanuit de kratten op de lopende band. De appels vallen in een bad en daarna in een schoep en de appelstukken komen dan bij de pers. Dan gaat het sap naar grote containers en de pulp wordt de andere kant op opgevangen. Dat kan

dan weg of op je composthoop.

De containers worden vacuüm leeg gezogen door een vulmachine die de zakken van 5 liter vult met sap. En in de tijd dat het van de containers loopt tot in de vul-

machine wordt de leiding omgeven door een verwarmingselement dat het geheel 5 minuten op 80 graden Celsius houdt.

We hebben natuurlijk weer even geproefd.

Het is heerlijk sap. Een goede frisse fruitige smaak. In totaal hadden we 106 pakken sap van 5 liter. Ik kan wel zeggen een mooi resultaat.

Rogier Tan was zodanig enthousiast over onze tuinvereniging, dat hij gaat proberen om volgend jaar meer verenigingen mee te laten doen.

Hoe leuk zou het zijn als hij in 2020 op het Mugfest op de Grote Markt kan komen te staan persen. Dat was dit jaar precies 6 oktober.

Ik heb al gezegd: Als dat lukt staan wij er zeker ook bij.

Ellen Bosschaart (H30)

van Schagen
Santpoort

zwarte grond stenen mest
tegels graszoden tuinturf compost

Spekkermweg 14, 2071 KC Santpoort | T 023 537 89 37 | www.vanschagensantpoort.nl
F 023 539 26 44 | info@vanschagensantpoort.nl

Winkelnieuws!

Bestellijsten Garant en van de Wal

Bij deze editie van de Tuinfluiter heeft u ook weer de bestellijsten voor de zaden ontvangen. U kunt uw bestellijsten tot 5 januari inleveren door ze in de brievenbus van de winkel te deponeren. De bestelde zaden zullen eind januari of begin februari geleverd worden. U wordt hierover geïnformeerd via de nieuwsbrief.

Uitbreiding openingstijden en assortiment van de winkel

Gedurende het winterseizoen zal de winkel op zaterdagen geopend zijn van 10:00 uur tot 11:00 uur.

De vogels hebben het zwaar gedurende het winterseizoen. Om onze gevederde vrienden de winter door te helpen hebben wij het assortiment van de winkel uitgebreid met:

verschillende soorten vogelvoer (zaden, vetbollen en zonnebloempitten)

voersilo's
vetbollenhouders

De door tuinders vaak gebruikte netten met grote mazen zijn zeer vogel onvriendelijk. Ook afgelopen jaar is menig vogeltje weer in een van onze netten aan zijn einde gekomen. De winkel heeft deze netten dan ook uit het assortiment genomen. Gelukkig is hiervoor wel weer wat in de plaats gekomen. Vanaf januari is vliegengaas 4 meter breed per strekkende meter in onze winkel te koop. Het voordeel van fijnmazig vliegengaas is dat het ook een uitstekende bescherming biedt tegen vliegen en andere insecten.

Februari-aanbieding

Ook dit jaar gaan we gedurende de maand februari weer tuinaarde en compost tegen een scherpe prijs aanbieden. Bestellingen van 10 zakken of meer worden dan gratis bij uw tuin geleverd.

Uitverkoop

In de vensterbank van de winkel liggen onze uitverkoop artikelen. Loop gerust de winkel in en doe een bod. Nico

Even noteren voor 2020:

Pannenkoekenfeest: zondag 19 april

Plantjesdag: 9 mei

Opentuin (Oogstfeest):
zaterdag 22 augustus

Sinterklaasfeest: 5 december

Kerstinn: 22 december

Overzicht meststoffen

In de winkel van ZWN zijn diverse meststoffen te koop. Omdat ook dit jaar weer nieuwe leden zijn begonnen op hun tuin bij ZWN, leek het ons handig om het overzicht van de verschillende meststoffen en hun toepassing nogmaals op te nemen in de Tuinfluiter. In de winkel is deze informatie ook te vinden op de stellingen naast de zakken met de diverse meststoffen, waar ook een uitgebreider overzicht beschikbaar is.

U kunt in de winkel dus terecht voor:

Beendermeel -> Fosfor + stikstof. Bevordert bloei en vruchtvorming. Trage werking. 1x per seizoen inharken vóór het zaaien of planten. Hoeveelheid: 60 gram / m².

Bloedmeel -> Stikstof + ijzer. Voor snelle ontwikkeling nieuwe planten. Onderwerken vóór zaaien. Tijdens groei 2x bijmesten. Hoeveelheid: +/- 50 gram / m².

Korrelkalk -> tekort leidt tot gebrekkige groei. Vergroot opnamecapaciteit voor voedingsstoffen. Snelle werking. Hoeveelheid: 6 kilo / 100 m².

Lavameel -> heel veel belangrijke voedingsstoffen. Belangrijkste: magnesium. Onmisbaar als bouwsteen van bladgroen. 1x per 2 jaar inwerken na het spitten. Hoeveelheid: 20 kilo / 100 m².

Kieseriet -> natuurlijke bron van magnesium. Geeft mooi groen blad. Snelle werking. Nuttige aanvulling op bemestingsplan. Hoeveelheid: 3 kilo / 100 m².

Vinassekali -> heft kali tekort op. Kali geeft meer smaak aan de vrucht en zorgt voor een betere afhanding van het gewas. Snelle werking. 3x per seizoen inharken. Hoeveelheid: 50 gram / m².

Zeewierkalk -> veel sporenelementen. Ideale aanvulling NPK-menu. Verbetert zware grond. Trage/langdurige werking. Hoeveelheid: 6 kilo / 100 m².

(Wist u trouwens dat lavameel ook goed schijnt te werken tegen heermoes? Het is maar een tip....)

ZWN Borderwedstrijd 2019

Cees Pel ontvangt de prijs voor de mooiste vaste plantenborder, een fraai vogelhuisje. Foto Carla

Tijdens de laatste ALV werden de uitslagen bekend gemaakt van de borderwedstrijd 2019. De prijzen werden uitgereikt door Nicolette Hulsbergen, voor het laatst in functie als voorzitter van de tuincommissie.

Er waren 3 categorieën, te weten:

Origineelste Border – Prijs: Vogelhuisje “Casa Originali”

Genomineerden: R.P. Jochems (S3), A. Vrenegoor (S21) en M van Wakeren (H31).
Winnaar: A. Vrenegoor (S21)

Bloemen border – Prijs: vogelhuisje “Guesthouse FlowerPower”

Genomineerden: J.M. van Selten (M6), H. van Schagen (H18), M.C. Duinveveld (B29)
Winnaar: H. van Schagen (H18)

Vaste plantenborder – Prijs: vogelhuisje “Pension Plantryck”

Genomineerden: Familie Soonius (S9 en S10), A. M. Mathot (H10), C.A.M. Pel. (B26)
Winnaar: C.A.M Pel (B26)

De winnaars werden hartelijk gefeliciteerd met het behaalde resultaat en de vogelhuisjes (met zeer toepasselijke namen) zullen vast en zeker een mooie plek krijgen op de tuinen van de prijswinnaars!

JG

Kantine vaart nieuwe koers

Wat wordt de naam van ons clubhuis?

Na het vertrek van kantinebeheerders Patricia en Bart (zie elders in dit blad) heeft het bestuur mij benaderd om voorlopig ad-interim ons clubhuis te bestieren. Een nieuwe beheerder betekent automatisch dat er een nieuwe koers gevaren gaat worden.

In de komende tijd zal duidelijk worden welke ideeën de kantine-commissie heeft gelanceerd. Langzaam aan zullen er wat vernieuwingen worden doorgevoerd én gaan er sommige zaken verdwijnen.

Het streven is om onze kantine de komende maanden het kloppende “groene” hart van onze vereniging te laten worden. Groen, omdat we immers een tuinvereniging zijn. Dat zal terug te vinden moeten zijn in ons clubhuis. Ofwel, veel planten, foto's e.d. Heeft u suggesties, laat het ons weten.

Ook lijkt het ons een goede zaak om onze kantine een passende naam te geven. Prijkt straks uw bedachte naam op de gevel van ons clubhuis? Stuur dan uw idee naar kantincie@zwn-volkstuinen.nl. Wellicht starten we 2020 dan met een klinkende naam.

Tenslotte zijn we nog steeds op zoek naar nieuwe, enthousiaste medewerkers, die er plezier in hebben “tuingenoten” te voorzien van een hapje en een drankje. Ga je mee draaien in ons rooster, dan ben je vrij gesteld van Algemeen Werk.

Wil je op de hoogte blijven van het wel en wee van de kantine, volg dan de wekelijkse ZWN-nieuwsbrief, of kom gewoon langs en maak kennis met de gedeeltelijk vernieuwde menukaart.

In de wintermaanden zijn we iedere zaterdag geopend vanaf 10.00 uur.

De kantine-commissie
Leo Pel

VAN DER SCHAAF EN KOOIJMANS

makelaars ■ taxateurs

**Bloemendaalseweg 47
2061 CB Bloemendaal
023 525 1 525**

info@skmakelaars.nl - skmakelaars.nl

Tuinders komen en gaan

Op de wachtlijst van ZWN staan momenteel staan 14 mensen op de wachtlijst. Hiervan geven 9 mensen aan nu nog geen tuin te willen of één specifieke tuin te willen.

De wachtlijst is daarmee heel kort. Het aantal vrije tuinen dit najaar ook.

In de vorige tuinfluter kon u lezen dat Lijsterbeslaan 2A opgesplitst zou worden in 3 tuinen, zodat aspiranttuinders die een kleine tuin ambieren ook een kans krijgen. Een voor een trokken die aspiranttuinders zich terug. Om die reden heeft het bestuur het besluit om de tuin in 3 stukken te verdelen weer ingetrokken.

En dan die verschuivingen op de tuinen: Op Lijsterbeslaan 2A zit nu Susan Dijkstra en haar vriendin.

Op Lijsterbeslaan 2C zit Frank Hoeboer. Op Berkenlaan 3 is Karin van de Hoven gekomen en

Jeroen van Iersel is naar Hazelaarlaan 3 gegaan.

Hazelaarlaan 19 wordt nu bewerkt door Nathanja Licht

De enige tuin waar we nog een nieuwe tuinder voor zoeken is Lijsterbeslaan 33Z.

Trees van Gastel, secretaris ZWN

Colofon

Vtv Zonder Werken Niets

Bezoekadres: Van der Aartweg 25
2026 ZM Haarlem-Noord
Postadres: Postbus 2521, 2002 RA
Haarlem

Telefoon op complex: 023 - 5370003
Banknr: NL73 INGB 0000 013256
www.zwn-volkstuinen.nl

Redactie Tuinfluter:

redactie@zwn-volkstuinen.nl
Dick Saher (M24)
Joke Groskamp (L24)

Bestuur:

Voorzitter: Jan Levers (M12)
Secretaris: Trees van Gastel (L32)
Penningmeester: Nicolette Hulsbergen (L23)
2de penningmeester/bestuurslid ICT:
Jan Willem van Dalen (S8)

De bestuurskamer is elke zaterdagochtend geopend. Mocht daar op dat moment niemand aanwezig zijn, dan graag melden in de kantine.

Inleveren kopij tot uiterlijk:

I maart (lentennummer)